

5.2.2014

B7-0122/2014 }
B7-0123/2014 }
B7-0125/2014 }
B7-0126/2014 }
B7-0127/2014 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 122 lõikele 5 ja artikli 110 lõikele 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

S&D (B7-0122/2014)
PPE (B7-0123/2014)
ALDE (B7-0125/2014)
ECR (B7-0126/2014)
Verts/ALE (B7-0127/2014)

Olukord Tais
(2014/2551(RSP))

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Krzysztof Lisek, Elmar Brok, Cristian Dan Preda, Bernd Posselt, Filip Kaczmarek, Tunne Kelam, Elena Băsescu, Monica Luisa Macovei, Mariya Gabriel, Philippe Bolland, Jean Roatta, Eduard Kukan, Roberta Angelilli, Petri Sarvamaa, Eija-Riitta Korhola, Giovanni La Via, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Sari Essayah, Seán Kelly, Joachim Zeller, Laima Liucija Andrikienė, Davor Ivo Stier, Salvador Sedó i Alabart, Jarosław Leszek Wałęsa, Bogusław Sonik
fraktsiooni PPE nimel
Véronique De Keyser, Robert Goebbels, Marc Tarabella, Joanna Senyszyn, Ana Gomes, Liisa Jaakonsaari, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mitro Repo

RC\1018265ET.doc

PE527.322v01-00 }
PE527.323v01-00 }
PE527.325v01-00 }
PE527.326v01-00 }
PE527.327v01-00 } RC1

fraktsiooni S&D nimel

Phil Bennion, Marietje Schaake, Alexander Graf Lambsdorff, Louis Michel, Leonidas Donskis, Marielle de Sarnez, Izaskun Bilbao Barandica, Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen, Angelika Werthmann, Sarah Ludford, Hannu Takkula, Robert Rochefort

fraktsiooni ALDE nimel

Reinhard Bütikofer, Gerald Häfner, Nicole Kiil-Nielsen, Raúl Romeva i Rueda, Rui Tavares

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Charles Tannock, Adam Bielan

fraktsiooni ECR nimel

RC\1018265ET.doc

PE527.322v01-00 }
PE527.323v01-00 }
PE527.325v01-00 }
PE527.326v01-00 }
PE527.327v01-00 } RC1

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Tais (2014/2551(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid, 5. veebruari 2009. aasta¹, 20. mai 2010. aasta² ja 17. veebruari 2011. aasta³ resolutsioone Tai kohta,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse Tai olukorra üldist korrapärast läbivaatamist ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja selle 5. oktoobri 2011. aasta soovitusi,
 - võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashton pressiesindaja 26. novembri 2013. aasta avaldust poliitilise olukorra kohta Tais, 13. detsembri 2013. aasta ja 23. jaanuari 2014. aasta avaldusi hiljutiste sündmuste kohta Tais ja 30. jaanuari 2014. aasta avaldust eelseisvate valimiste kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu delegatsiooni ja ELi Tai missiooni juhtidega kokkuleppel 2. detsembril 2013. aastal tehtud avaldust,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku pressiesindaja 26. detsembri 2013. aasta ja 14. jaanuari 2014. aasta pressiteateid,
 - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
 - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) 1990. aasta aluspõhimõtteid jõu ja tulirelvade kasutamise kohta õiguskaitsetöötajate poolt,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et meelevaldused algasid 2013. aasta novembris pärast seda, kui Tai parlamendi alamkoda võttis vastu valitseva Pheu Thai erakonna (PTP) esitatud seaduseelnõu poliitiliste liidrite ja valitsusametnike, sh peaminister Yingluck Shinawatra venna, endise peaministri Thaksin Shinawatra poolt alates 2004. aastast sooritatud mitmesuguste kuritegude eest amnestia andmise kohta; arvestades, et endine peaminister on olnud alates 2008. aastast vabatahtlikus pagenduses, et vältida kaheaastast vanglakaristust, mis määrati talle süüdimõistva kohtuotsusega korruptsiooniga seotud kohtuasjas;
- B. arvestades, et protestiks kavandatava amnestiaseaduse eelnõu vastu algasid Bangkokis 11. novembril 2013 rahumeelsed meelevaldused, mille eestvedajaks oli valitsusvastase rühmituse rahvademokraatlik reformikomitee (PDRC) liider, endine asepeaminister Suthep Thaugsuban; arvestades, et tänavameelevaldused jätkusid vaatamata amnestiaseaduse eelnõu tagasilükkamisele Tai senatis;

¹ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 144.

² ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 152.

³ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 57.

- C. arvestades, et 20. novembril 2013 lükkas konstitutsioonikohus tagasi esitatud põhiseadusmuudatuse, millega muudetakse senat täielikult valitavaks organiks, ning lükkas samuti tagasi opositsiooni petitsiooni Pheu Thai erakonna laialisaatmiseks, mis andis hoogu valitsusvastastele meeleavaldustele;
- D. arvestades, et asepeaminister Suthep Thaugsuban süüdistas valitsust legitiimsuse puudumises ning tegi ettepaneku, et poliitiliste ja institutsiooniliste reformide läbiviimiseks tuleks parlament asendada mittevalitava „rahvanõukoguga”;
- E. arvestades, et kuid kestnud rahutuste käigus on tapetud mitmeid inimesi ja vigastatud on sadu, nende hulgas Tai valitsusmeelse rühmituse liider Kwanchai Praipana, keda tulistati ja haavati 22. jaanuaril 2014, ja Tai valitsusvastase liikumise liider Suthin Tharatin, kes lasti 26. jaanuaril 2014 maha;
- F. arvestades, et 21. jaanuaril 2014 kuulutas peaminister Yingluck Shinawatra pealinnas Bangkokis ja ümberkaudsetes provintsidest välja 60-päevase erakorralise seisukorra, keelustades rohkem kui viit inimest hõlmavad rahvakogunemised, võimaldades vägivaldas kahtlustatavate isikute kuni kolmekümnepäevast vahi all hoidmist, lubades vägivalda õhutavate uudiste tsenseerimist ning andes dekreediga jõustamises osalevatele valitsusasutustele ja -ametnikele puutumatuses kriminaalvastutusele võtmise eest;
- G. arvestades, et konstitutsioonikohus tegi 24. jaanuaril 2014 otsuse, et valimised võiks rahutuste tõttu edasi lükata, kuid valitsus otsustas alustada 26. jaanuaril 2014 eelhääletusega;
- H. arvestades, et üldvalimised toimusid 2. veebruaril 2014 ja hääletamine algas 26. jaanuaril 2014 hoolimata valimiskomisjoni nõudmisest hääletus jätkuvate rahutuste tõttu edasi lükata;
- I. arvestades, et peamine opositsioonierakond – Demokraatlik Partei – kuulutas, et loobub 2. veebruarile 2014 kavandatud valimistel osalemast;
- J. arvestades, et 26. jaanuaril 2014 jäeti hääletus üle riigi ära 83 valimisringkonnas 375st, kuna valitsusvastased meeleavaldajad lõikasid ära juurdepääsu valimisjaoskondadele, tõkestasid valimisametnikke ja takistasid valijatel oma valimisõigust teostada;
- K. arvestades, et hoolimata madalast osalusest kinnitas peaminister 28. jaanuaril 2014 pärast valimiskomisjoniga kohtumist, et valimiste kuupäev 2. veebruar 2014 jääb kehtima;
- L. arvestades, et hääletust ei toimunud üheksas provintsis ning teadete kohaselt takistasid meeleavaldajad valijate registreerimist ja blokeerisid hääletamise mõnes Bangkoki linnaosas ja riigi lõunaosas, kusjuures katkestused mõjutasid hinnanguliselt 69 ringkonda riigi 375-st ning 8,75 miljonit valijat;
- M. arvestades, et Tai seaduste kohaselt ei saa parlamendi tööd taastada, kui täidetud ei ole vähemalt 95% (või 475 kohta) 500 kohast; arvestades, et mõjutatud piirkondades tuleb seetõttu läbi viia järelvalimised;

- N. arvestades, et parlament ei saa kokku tulla ja uut valitsust ei saa moodustada, mis ähvardab tekitada poliitilise vaakumi, mis võib kriisi kestust pikendada;
1. väljendab sügavat muret poliitiliste ja sotsiaal-majanduslike erimeelsuste degenereerumise pärast vägivaldseteks kokkupõrgeteks valitsuse ja opositsiooni vahel ning meelevaldajate ja Tai julgeolekujõudude vahel, ning väljendab oma solidaarsust rahutuste tõttu kannatanud Tai rahvaga ning kõigi nende pereliikmetega, kelle lähedased on viimastel kuudel surma või vigastada saanud;
 2. kutsub Tai ametivõime üles viima läbi mitmeid surmajuhtumeid ja vigastusi kaasa toonud hiljutiste vägivaldajuhtumite täielikku juurdlust ning nende tegude toimepanijad vastutusele võtma;
 3. kutsub kõiki osapooli üles austama õigusriiki ning järgima demokraatlikke põhimõtteid; rõhutab, et valimised peavad olema vabad ja õiglased, ning mõistab hukka nende valitsusvastaste meelevaldajate kahjuliku tegevuse, kes takistasid valijatel 26. jaanuaril 2014 ja 2. veebruaril 2014 hääletada;
 4. kutsub Tai ametivõime üles kaitsma sõna-, rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabadust; palub ametivõimudel erakorraline seisukord viivitamatult tühistada, kuna olemasolevatest seadustest piisab selleks, et praeguse olukorraga toime tulla;
 5. kutsub nii valitsuse toetajaid kui ka valitsusvastaseid meelevaldajaid üles hoiduma igasugusest poliitilisest vägivaldast ja liikuma edasi Tai demokraatliku ja põhiseadusliku raamistiku piires;
 6. kutsub Demokraatliku Partei liidreid üles võimaldama Tai rahva poolt valitud parlamendil oma mandaati täita;
 7. rõhutab tõsiasja, et rahvademokraatliku reformikomitee ettepanek asendada valitsus mittevalitava „rahvanõukoguga”, kes juhiks riiki kuni kaks aastat, on ebademokraatlik;
 8. nõuab tungivalt, et valitsus, valimiskomisjon ja opositsioon astuksid viivitamata konstruktivsesse dialoogi ning algataksid kaasava ja tähtajalise institutsiooniliste ja poliitiliste reformide protsessi, mille võiks heaks kiita üleriigilisel rahvahääletusel ning millele järgneksid kaasavad, turvalised, vabad ja õiglased valimised;
 9. väljendab heameelt tõsiasja üle, et riiklik inimõiguste komisjon on kutsunud haritlased, ühiskondlike liikumiste esindajad, usujuhid ning neli endist peaministrit (Anand Panyarachuni, Banharn Silapa-acha, Chavalit Yongchaiyudhi ja Chuan Leekpai) konsultatiivkohtumisele, et leida ja pakkuda välja lahendus kriisi lõpetamiseks;
 10. nõuab tungivalt, et sõjavägi säilitaks oma neutraalsuse ning etendaks positiivset rolli selleks, et tagada käimasoleva kriisi rahumeelne lahendamine;
 11. väljendab muret seoses ametiasutuste ja teleringhäälinguajaamade hõivamisega, meedia hirmutamise ja kahele Phuketis asuvale ajakirjanikule esitatud kriminaalsüüdistusega laimu eest;

12. tuletab meelde, et ÜRO aluspõhimõtetes jõu ja tulirelvade kasutamise kohta õiguskaitsetöötajate poolt on sätestatud, et ametivõimud peavad enne jõu ja tulirelvade tarvitusele võtmist kasutama viimase võimaluseni rahumeelseid meetmeid ning kui jõu ja tulirelvade seaduslik kasutamine on möödapääsmatu, peab ametivõimude tegevus olema vaoshoitud ning proportsionaalne õiguserikkumise tõsidusega;
13. väljendab oma toetust Tai demokraatiale, märkides samas ELi ja Tai suurepäraseid suhteid ning Tai rolli piirkonna õitsengu ja stabiilsuse allikana; rõhutab, et läbirääkimised partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks ELi ja Tai vahel on käimas ning et juba sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingutes nõutakse tavaliselt, et mõlemad osapooled kinnitaksid oma kindlat otsust järgida demokraatia põhimõtteid ja inimõigusi;
14. nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus suunaks kõik oma jõupingutused vägivalla lõpetamisele; nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja jälgiks pingsalt poliitilist olukorda ning koordineeriks meetmeid ASEANi ja ÜROga, et edendada dialoogi ja tugevdada demokraatiat riigis;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Tai valitsusele ja parlamendile, ASEANi peasekretärile ning ÜRO peasekretärile.